

Forslag til Inatsisartutbeslutning om, at Naalakkersuisut pålægges at fremsætte ændringsforslag til Landstingslov nr. 6 af 5. december 2008 om Grønlands Råstoffond, således at det kun vil være muligt at benytte afkastet af den i fonden opsparede formue.

Forslag til Inatsisartutbeslutning om, at Naalakkersuisut pålægges at fremsætte ændringsforslag til Landstingslov nr. 6 af 5. december 2008 om Grønlands Råstoffond, således at fonden først igangsættes efter at Inatsisartut for 2. år i træk godkender et landskasseregnskab, hvori råstofindtægterne i regnskabsåret udgør mere end 10 millioner kroner. Inatsisartutloven træder i kraft den 1. januar året efter, eller på et tidligere tidspunkt efter Naalakkersuisuts bestemmelse. Det nævnte beløb på 10 millioner reguleres i overensstemmelse med stigningen i det generelle pris – og lønindeks på Inatsisartuts finanslov det gældende år.

Forslag til Inatsisartutbeslutning om, at Naalakkersuisut senest ved FM2016 pålægges at fremsætte ændringsforslag til Landstingslov nr. 6 af 5. december 2008 om Grønlands Råstoffond således at Landstingslov om Grønlands Råstoffonds definition af råstofindtægter afsondres fra Selvstyrelovens definitioner af råstofindtægter. Ændringsforslaget bør formuleres således, at det sikres at fysiske aktiver som eksempelvis oliespildsbekæmpelsesudstyr, bygninger eller andre anlæg og udstyr ikke medregnes som en råstofindtægt i Grønlands Råstoffonds indtægtsdefinition. (Medlem af Inatsisartut Naaja Nathanielsen, Inuit Ataqatigiit)

Svarnotat

(Naalakkersuisoq for Finanser og Råstoffer)

1. behandling

Naalakkersuisut takker for de 3 beslutningsforslag om, at Naalakkersuisut pålægges at fremsætte 3 ændringsforslag til samme lov, nemlig Landstingslov nr. 6 af 5. december 2008 om Grønlands Råstoffond.

Naalakkersuisut vil besvare forslagene i ét svarnotat.

Forslagene blev oprindeligt behandlet under Inatsisartuts efterårssamling i 2013 og medførte, at Naalakkersuisut blev pålagt at fremsætte et forslag til ændring af loven om Grønlands

Råstoffond til Inatsisartuts forårssamling i 2014. Det gjorde det daværende Naalakkersuisut og ændringsforslaget til forårssamlingen i 2014 indeholdt både forslag om ændrede ikrafttrædelsesbestemmelser og at fysiske aktiver ikke skal medregnes i den indtægtsdefinition, der er gældende for Råstoffonden. Ændringsforslaget blev 1. behandlet på forårssamlingen i 2014, mens 2. og 3. behandlingen blev udskudt til efterårssamlingen i 2014. Under 1. behandlingen af forslaget i foråret 2014 indstillede et flertal i Inatsisartut forslaget til forkastelse. Grundet udskrivelse af valget bortfaldt forslaget.

Til de 3 fremsatte beslutningsforslag har Naalakkersuisut følgende bemærkninger:

Naalakkersuisut har til hensigt at fremsætte et ændringsforslag vedrørende ikrafttrædelsesbestemmelserne allerede på efterårssamlingen i 2015 svarende til det, der blev fremsat på til forårssamlingen i 2014 og svarende til beslutningsforslaget under dagsordenens punkt 121. På den baggrund vil Naalakkersuisut indstille beslutningsforslaget under dagsordenens punkt 121 til vedtagelse.

Naalakkersuisut har endvidere til hensigt at fremsende et ændringsforslag til forårssamlingen i 2016 om opgørelse af fysiske aktiver i forhold til råstoffonden. Naalakkersuisut ønsker dog at sikre, at en sådan ændring ikke medfører utilsigtede konsekvenser, som beskrevet i bemærkningerne til det lovforslag, som det tidligere Inatsisartut behandlede i foråret 2014. På den baggrund vil Naalakkersuisut indstille beslutningsforslaget under dagsordenens punkt 122 til forkastelse.

Naalakkersuisut er enig i, at de nuværende bestemmelser i loven om råstoffonden muliggør, at Inatsisartut kan beslutte, at der kan trækkes midler ud af fonden, der overstiger forrige års afkast. Specielt hvis afkastet på sikre papirer, som obligationer, er tæt på 0 %, hvilket er situationen på nuværende tidspunkt. Det kunne også være tilfældet, hvis Grønlands Selvstyre et år har haft råstofindtægter i henhold til indtægtsdefinitionen på mere end 75 mio. kr.. Det medfører efterfølgende en reduktion af bloktilskuddet. Det fremgår af § 7, stk. 2 i loven om råstoffonden, at der ikke kan ske udbetaling fra fonden, før det tidspunkt hvor råstofindtægterne er så store, at det medfører en efterfølgende reduktion af bloktilskuddet. Det fremgår ligeledes af bemærkningerne til § 7, stk. 2, at formålet hermed er at sikre, at reduktioner af statens bloktilskud så vidt som muligt kan opvejes af udbetalinger af samme størrelsesorden fra fonden. Dette uanset størrelsen af afkastet.

Naalakkersuisut kan ikke indstille en ændring af denne bestemmelse i loven om råstoffonden, da det i givet fald kan betyde, at de nuværende generationer stilles ringere end de fremtidige, hvis der ikke bliver mulighed for at dække reduktioner i bloktilskuddet. På den baggrund vil Naalakkersuisut indstille beslutningsforslaget under dagsordenens punkt 120 til forkastelse.

Det overordnede hensyn er, at råstofindtægterne skal sikre velfærdsgrundlaget for de fremtidige generationer, hvilket stadig vil ske, hvis der trækkes midler ud af fonden for at dække en reduktion af bloktilskuddet. Eksempelvis vil råstofindtægter på 275 mio. kr., der

indbetales til fonden, medføre en efterfølgende reduktion af bloktilskuddet på 100 mio. kr. Selv efter der er trukket 100 mio. kr. ud af fonden for at bibeholde velfærden for de nuværende generationer, så vil der stadig være 175 mio. kr. i fonden.

Udover finansiering af en reduktion af bloktilskuddet, kan fonden i henhold til § 6 finansiere udgifter til investering i råstofvirksomhed, udgifter ved råstofvirksomhed og udgifter ved varetagelse af hjemtagne opgaver fra staten. Der er dog via bestemmelserne i § 7 også mulighed for at finansiere andre aktiviteter end ovennævnte.

Naalakkersuisut er derfor indstillet på at undersøge mulige modeller, der begrænser mulighederne for at trække midler ud af fonden, der overstiger afkastet, med undtagelse af udtræk der sker for at dække reduktioner i bloktilskuddet. I Økonomisk Råds rapport for 2012, bliver det påpeget, at de finder de anvendelsesmuligheder, der beskrives i loven om råstoffond, er for bredt formuleret. Det er dog Naalakkersuisuts opfattelse, at en regel der siger, at det maksimale, der kan trækkes ud af fonden, er forrige års afkast, er for restriktiv. Et eksempel kunne også være, hvis der bliver gjort et kommercielt oliefund, efter at Råstoffonden er blevet bygget op til betydelig milliardformue, og Grønlands Selvstyre, via Nunaoil som baren partner, ønsker at udnytte muligheden for at blive medejer af oliefeltet. Så kan det samfundsøkonomisk være en dårlig forretning, hvis Nunaoil skal låne midler på det internationale kapitalmarked til rentesatser, der væsentligt overstiger den forretning, der kan opnås på midlerne i Råstoffonden.

Naalakkersuisut har ikke et færdigt forslag til, hvordan en model for anvendelse af midler ud over afkastet kan se ud. Et forslag kunne være, at fonden skal opbygge en minimumsformue på et betydeligt milliardbeløb før, der kan trækkes midler ud, der overstiger afkastet til andre formål end finansiering af reduktioner af bloktilskuddet, og inden for visse grænser eventuelt hjemtagelse af opgaver fra staten. Samtidig kan det kræves, at de midler, der trækkes ud af fonden, ikke kan anvendes til dækning af driftsudgifter, men alene til investeringer i projekter, der opfylder centrale kriterier for offentlige investeringer, dvs. at projektet er samfundsøkonomisk rentabelt og bidrager til den finanspolitiske holdbarhed.

For at kunne opstille en model, der tager højde for de fleste fremtidige scenarier, og som giver størst mulig sikkerhed for velfærden for kommende generationer, vil der være behov for et grundigt udregningsarbejde.

Den nuværende situation med meget lavt afkast på renterelaterede instrumenter (obligationer), der med det nuværende lovgrundlag skal udgøre 75 – 85 % af fondens investeringer, betyder, at Naalakkersuisut også vil undersøge muligheden for at lempe på investeringspolitikken, uden at fondens risikoprofil øges væsentligt. På nuværende tidspunkt vil selv en formue på 100 mio. kr. sandsynligvis ikke kunne sikre et afkast, der vil være tilstrækkeligt til at finansiere fondens driftsudgifter. Det kunne derfor overvejes om andelen, der kan placeres i egenkapitalrelaterede instrumenter (f.eks. aktier, ejendomme osv.) kan øges fra de nuværende

15 – 25 % Det vil forbedre mulighederne for at opnå afkast på det niveau som meget langsigtede investorer, som f.eks. den norske pensionsfond og ATP i Danmark har opnået.

Derudover er der grund til at overveje, om Råstoffonden, indtil der er opbygget en betydelig formue, og indtil der kan foretages udbetalinger til andet end finansiering af bloktilskudsnedsettelse, skal kunne drives administrativt eller ved brug af en professionel porteføljeformidler, uden en egentlig bestyrelse og med et minimum af driftsudgifter.

Samlet er det forventningen, at et ændringsforslag, der indeholder en model for, hvornår og på hvilke betingelser, der kan udbetales midler fra fonden, der overstiger forrige års afkast, og undersøger muligheden for at lempe bindingerne i investeringspolitikken og administrationen af fonden, først vil kunne fremsættes i forbindelse med efterårssamlingen i 2016.

Naalakkersuisut indstiller beslutningsforslaget i punkt 120 til forkastelse i den foreliggende form. Samtidig kan jeg tilkendegive, at Naalakkersuisut forventer at fremsætte et ændringsforslag til efterårssamlingen i 2016, med forslag til en skærpelse af reglerne for, hvor store beløb der kan trækkes ud af fonden, samt forslag til en mere fleksibel politik for fondens porteføljeinvesteringer og administration.

Naalakkersuisut indstiller beslutningsforslaget i punkt 121 til vedtagelse. Naalakkersuisut vil til efterårssamlingen i 2015 fremsætte ændringsforslag til loven om råstoffonden som omtalt tidligere i min besvarelse.

Endelig indstilles beslutningsforslaget i punkt 122 til forkastelse i den foreliggende form. Samtidig kan jeg tilkendegive, at Naalakkersuisut som omtalt tidligere i min besvarelse forventer at udarbejde et ændringsforslag til loven om råstoffonden til forårssamlingen i 2016 om opgørelsen af fysiske aktiver i indtægtsdefinitionen for råstoffonden.

Med disse ord ønskes en god debat.